

SLÄKTHISTORIEN SOM AVSLÖJADE EN OHYGGLIG HÄNDELSE

En släkthistoria

Av Maria Bouroncle

En God Jul

med klingande bjällror vid facklornas sken,
I en doft av granskog och snö,
i skimrande Julmorgons stjärnors sken
få vardagstankarna dö.

Julen 1925. En mor skriver till sin dotter Elsa. Vädjar att hon ska komma hem till Sverige. Till sin far som blivit allvarligt sjuk.

Jag håller kuvertet med det tummade julkortet i min hand, jämför adressen med namnet på den gröna gatuskylten framför mig. Det var alltså här Elsa bodde, tänker jag och går fram till den pampiga porten. Det röda trevåningshuset i tegel på 7716, East-lake Terrace är byggt 1910. Endast de nya, stora fönstren vittnar om att tiden nu är en annan.

Porträtt av Elsa Andersson.

Det är sommaren 2018. Jag bor sedan sexton år tillbaka i Washington DC men reser ofta över Atlanten för att forska i min svenska släkthistoria som har visat sig rymma en ohygglig

händelse, och som förtigits i flera generationer. Jag letar som besatt i arkiven för att fylla luckorna och känner att jag måste få ned berättelsen på papper. Berättelsen om min mormors syster Ingeborg.

Jag flyger till Chicago för att ta reda på mer om Elsa, Ingeborgs svägerska. Det är mitt första besök i staden, och en kylig bris blåser in från sjön fast det fortfarande är mitt i sommaren. Efter ett besök på Harold Washington Library tar jag pendeltåget till Rogers Park. Fyrtiofem minuter senare kliver jag av i ett lugnt, lummigt bostadsområde. I början av förra seklet bodde det fler svenskar i Chicago än i Göteborg, och många av dem slog sig ned i förorterna norr om staden. Här, på andra våningen med utsikt över Lake Michigan, bodde också Elsa. En modern kvinna i en modern lägenhet. En svensk bondflicka som spelade piano och i unga år följde med sin morbror västerut för att söka lyckan i det nya landet.

Elsa tog båten över Atlanten den där julen 1925. Men resan är lång. Den 5 januari 1926 dör hennes far, 76 år gammal, och hon hinner inte fram i

tid. Elsa och hennes två bröder, Artur och Holger, ordnar med begravningen. På föräldragården bor även min mormors syster Ingeborg som är gift med Artur, och deras två små barn som snart ska bli tre. Elsa är fast besluten att flytta tillbaka till Chicago så snart hennes mor kommit över sorgen. Men tiden går. Och en ny tragedi hinner emellan.

Tre år efter faderns död, en kall påskmorgon 1929, dränker Ingeborg sina tre barn i en kopparkittel i köket. Elsas brorsbarn, Tor, Efraim och lilla Lucia, blir bara fem, tre och ett år gamla. När Ingeborg förs bort av landsfiskalen samma dag, blir Elsa den enda arbetsföra kvinnan kvar på gården. Modern vädjar återigen till sin dotter. Att stanna. Och Elsa stannar. Ända till sin död 1995. Elsa återvänder aldrig till Chicago fast hon blir nästan 100 år gammal. **S**

Maria Bouroncle. Fotograf: Kristina W Smith

Maria Bouroncle, född 1965 i Göteborg, är efter en lång karriär med internationellt biståndsarbete i Helsingfors, Köpenhamn och Washington DC tillbaka i sin hemstad som författare på heltid. "Det kom för mig i en hast: Historien om barnamörderskan Ingeborg Andersson" är hennes debut.